

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1248. Usque Ad Annum 1276

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1765

VD18 90118243

§.34. S. Thomæ Aquinatis obitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66255](#)

ejus reprehendimus, quasi incommodum Sæcul.XIII.
tempus caperent. Postea vero de Fra- A.C.1274.
trum nostrorum consilio duos Cardinales
Diaconos Richardum de S. Angelo &
Joannem de S. Nicolao Romæ residen-
tes in aliquo Ecclesiæ Romanæ castro
illi locum carceris assignare, & absentia
nostræ tempore per milites Caroli Siciliæ
Regis custodiendum curare jussimus. Da-
bat 29 Nov. an. 1273.

§. XXXIV.

S. Thomæ Aquinatis obitus.

Anno sequente, cum concilii tempus
immineret, Papa S. Thomam Aqui-
natem tanquam virum doctissimum eo
vocavit. Erat Neapoli, quo post comi- Echard.
tia Ordinis generalia Florentiæ Penteco- Sum. p. 217.
stes hebdomade celebrata an. 1272. mis- 265.
sus fuerat. Universitas Parisiensis ad
hæc Comitia scripserat, effictum rogans,
ut S. Doctor ipsi redderetur. At Caro-
lus Siciliæ Rex vicit & obtinuit, ut Tho-
mas in urbe natalis terræ suæ primaria
doceret, cuius Archiepiscopatum renui-
set. Hic Princeps illi unciam auri in Sup. lib. 85.
menstruam pensionem attribuit. Nea- §. 1.7.
poli S. Doctor tertiam Summæ partem p. 266. 3. p.
continuavit usque ad tractatum poeniten- q. 90.
tiæ, quem reliquit imperfectum. Ibi Ech. p. 267.
dem Fratrem Romanum Papæ Nicolai

Sæcul. XIII. III. nepotem, cui Parisiis suam cathe-
A.C. 1274. dram Theologicam cesserat, nuper extin-

ctum vidit in somno. Quærebat ex eo Thomas, an visio Dei per essentiam (unum scholis loquar) esset talis, qualis in libris describeretur. Romanus reponet: Modo nobiliore cernitur: id quod brevi scies.

p. 268.

Vita ap.

Boll. 7.

Mart. to. 6.

p. 676.

Itaque relinquens Neapolim Thomas ut ex mandato Papæ Lugdunum peteret opusculum sumebat secum, quod Urbanus IV. jussu contra Græcos scripsérat, ut eos erroris ac schismatis convinceret. At in Campania gravi morbo implicitus, quia nullum in vicinia Prædicatorum coenobium erat, Fossæ Novæ celebri Cisterciensium Abbatia substituit, ubi morbus ingravescebat. Cum intrasset Templo, salutato altari claustra monasterii subiit, & coram monachis, quos inter aliqui Fratres Prædicatores aderant, sibi applicans verba Psalmi quasi per vaccinationem ad socium suum, Reginalde Ps. 131. v. 15. fili mi! *hæc requies mea*, inquietabat, *hæc habitabo*, quoniam elegi eam. In Abbatis conclave perducto monachi, quantum poterant, charitatem, quamdiu decubuit, exhibebant, gratulantes sibi, quod viro tanto præstare obsequia possent. Quibusdam eorum, ut doctrinæ suæ monumentum aliquod ipsis relinquere, obtestantibus, licet imbecillimus esset, bre-

vem Cantici Canticorum explanationem Sæcul. XIII.
composuit.

A.C. 1274.

Imminere sibi mortem sentiens sacram poscebat viaticum, quod Abbas afferebat monachis debita cum reverentia comitantibus. Eger obviam factus procubuit humi, & a Præfule fidem profiteri ex more jussus recitato magna cum pietate symbolo speciatim divinum Evcharistiæ mysterium explicavit se doctrinam & scripta sua examini ac judicio Ecclesiæ Romanæ submittere asseverans. Altero mane paulo post, quam sacro oleo, ut petierat ipse, perunctus erat, spiritum Deo reddidit 7 Martii an. 1274.

ætatis suæ quinquagesimo circiter. Ex *Echart. p.*
equiis ejus interfuit Franciscus Episco- 218.
pus Terracinensis, in cuius diœcesi sita est Fossa Nova. Erat ex Ordine Fratrum Minorum, quorum plures eum ad hanc ceremoniam comitabantur, sicut etiam multi regionis Nobiles, inter quos Thomas non paucos habuit propinquos. In sacro adyto sepultus cum fuisset, divina virtus ibi miracula edidit.

Sancti vita videtur brevis cum mul- *V. Labbe*
titudine scriptorum ejus si comparetur. *Scrip. Cav.*
Priora quinque volumina sunt commen- *sec. schol.*
tarii in pleraque Aristotelis opera: tum *p. 514.*
veniunt commentarii in Magistrum Sententiarum; deinde volumen de quæstionibus Theologicis, Summa contra eth-
nicoes,

Sæul. XIII.
A.C. 1274.

nicos, Summa theologica, plures commentarii in sacras litteras, denique opuscula numero septuaginta tria, quorum plura sunt dubiæ fidei. Generatim secundum optimos criticos S. Thomæ multa tribuebantur scripta, quæ publicarum ejus lectionum compendia duntaxaterant.

Trivet. Chr. & Reportata vocabantur, pro more illius temporis; atque nominis communias fecit, ut cum S. Doctore confunderetur Thomas Anglus sive Jorzius ejusdem Ordinis Religiosus, qui eodem seculo

Cav. sac.
Vid. p. 8.

ac sequentis initio vivebat. Verum si sola opera, quæ certo illius sunt, computemus, mirissimum est, illum viginti circiter annorum spatio ab obtento Doctoris gradu usque ad mortem ea compонere potuisse, cum bis venerit Parisos, & in Italiam redierit.

Boll. p. 665. Sic Guilielmus Toccensis in Sancti vita loquitur, adjungens: Ut fidelis ejus socius & illi testabantur, qui ejus verba calamis excipiebant, in conclavi suo tribus & interdum quatuor scribis diversas eodem tempore materias dictabat. Somno parum indulgens, magnam noctis partem dabat precibus, quibus magis quam industriæ scientiam adscripsit suam. Studium & scriptionem nunquam inchoabat nisi præmissis precationibus, quas geminabat, cum graves in difficultates incurreret, addebatque jejunium. Cum quon-

p. 669. 670.

quondam utrumque pietatis genus adhi- Sæcul.XIII.
 buisset, ut obscurum Isaiæ locum intel- A. C. 1274.
 ligeret, noctu eum suus socius Frater
 Reginaldus cuidam loqui audiit, igna-
 rus, quis hic esset, & quid dicerent.
 Postea S. Doctor ad Fratrem, Surge, a-
 jebat, accipe lumen & quatuor pagina-
 rum chartam, in qua de Isaiæ loco scri-
 psisti: cumque illi diu dictasset, eum
 dormire jussit. Reginaldus ad Thomæ
 pedes provolutus, ut fateretur, quicum
 locutus esset, eum tamdiu urgebat, do-
 nec indicaret, Deum ad se misisse SS. A-
 postolos Petrum & Paulum se informan-
 di gratia. Sed per vitam suam id celari
 voluit.

Ad studia sua tantopere se applica-
 bat, ut nesciret, ubinam esset. Quo-
 dam die ad epulum a Rege S. Ludovico
 adhibitus mensam pulsabat inquiens:
 En argumentum firmissimum contra Ma-
 netis hæresim! Prior, qui simul aderat,
 eum prehendens manu, Magister cogi-
 ta, ajebat, te interesse convivio Gallo-
 rum Regis! ac per vestem fortiter eum
 trahendo fecit, ut colligeret animum.
 Tum Thomas veniam a Rege petiit, mi-
 rante scilicet ac probante virtutem viri,
 quem honor sibi exhibitus tam parum
 tangeret. Ne autem sancto Doctori ar-
 gumentum suum excideret e memoria,
 Rex accitum seryum a manu in præsen-
 tia

p. 673.

Sæcul. XIII. tia sua id scribere jussit. Thomas me.
A.C. 1274. tuens, ne meditationum a sensibus ab-

stractarum subtilitas exsiccaret mentem, ac pietatem suam frigesceret, quotidie in Cassiani libris, quas Conferentias vocant, legebat aliquid exemplo S. Dominici, cui haec lectio ad assequendam perfectionem multum profuit. Cæterum sanctus Thomas quantumvis doctus conciones habebat simplices, nihil curiositati, omnia populi emolumento tribuens, qui cum reverentia eum auscultabat, tanquam si Deus coram loqueretur. Dicbat saepenumero se non capere quoniam Religiosorum agendi rationem, alia, quam quæ ad gloriam Dei & salutem proximi servirent, proferentium.

p. 674.

§. XXXV.

Initia S. Petri Cælestini.

Manaverat in vulgus rumor, in Lugdunensi concilio novos Ordines religiosos suppressum iri. Quare, antequam id celebraretur, Gregorium Papam Petrus Moronus Cælestinorum author adiit. Natus erat an. 1215. in Æterniana Apuliæ dioecesi: pater ejus se dicebat Angelarium; cui cognomen nullum additur; mater Maria vocabatur: obscurambo in oculis hominum, virtuti operam dabant. Habebant filios duodecim;

quo